Notes florístiques de les Illes Balears (IX)

Pere FRAGA

SHNB

SOCIETAT D'HISTÒRIA NATURAL DE LES BALEARS

Fraga, P. 1996. Notes florístiques de les Illes Balears (IX). *Boll. Soc. Hist. Nat. Balears*, 39: 205-208. ISSN 0212-260X. Palma de Mallorca.

Es donen a conèixer diverses aportacions per a la flora de Menorca. Dues espècies, *Pinus pinaster* Aiton i *Leucojum autumnale* L. són novetat per a la flora balear. *Ononis ornithopides* L., *Cressa cretica* L., *Orobanche minor* Sm. i *Crypsis aculeata* (L.) Aiton no es coneixien de Menorca. D'altres espècies poc citades s'amplia l'àrea de distribució insular.
Paraules clau: *Menorca, Flora, Pinus, Leucojum.*

FLORISTIC RECORDS FROM THE BALEARIC ISLANDS (IX). Some interesting plants collected from Minorca are reported. Two species *Pinus pinaster* Aiton and *Leucojum autumnale* L., are new records for the Balearic Islands. The following taxa, *Ononis ornithopoides* L., *Cressa cretica* L., *Orobanche minor* Sm. and *Crypsis aculeata* (L.) Aiton, were not previously recorded from Minorca. Some new localities for rare plants are given.
Keywords: *Minorca, Flora,* Pinus, Leucojum.

Pere FRAGA, Verge del Toro 14, 07750 Ferreries, Menorca.

Recepció del manuscrit: 2-set-96; revisió acceptada: 6-nov-96.

Introducció

La flora vascular de l'illa de Menorca ha rebut diverses aportacions des de que Rodríguez (1904) sintetitzà el coneixement florístic que es tenia a començaments de segle. Autors com Pau (1914), Font Quer (1917; 1919), Montserrat (1953), Cardona i Rita (1982) i Rita *et al.* (1987) han esmenat i afegit noves dades corològiques. Tot i això, el coneixement que es té de la distribució insular de nombroses plantes és magre i sols l'exploració acurada de nous indrets i la reinterpretació d'antigues dades poc versemblants permetrà establir un catàleg florístic estable.

Presentam ací el fruit de nombroses exploracions florístiques per l'illa. Les plantes que són novetat per a Menorca vénen precedides per un asterisc (*) i les que són novetat per a les Balears, amb dos asteriscs (**). La nomenclatura emprada segueix l'establerta per *Flora Europaea* (Tutin *et al.*, 1964-1980) i *Flora Iberica* (Castroviejo *et al.*, 1986-1993). Els testimonis de les plantes indicades es conserven a l'herbari particular de l'autor.

Catàleg florístic

Asplenium marinum L.
Sa Muntanya Mala (EE 822349), abundant als penyals marítims, en roquissars dels torrents que davallen de la marina. La distribució insular coneguda amb anterioritat es pot trobar a Rosselló *et al.* (1986).

****Pinus pinaster** Aiton.
Es Milocar de Binigalfà (EE 847324), rara (vuit exemplars) en la marina de brucs. No existeix cap evidència de que es tractin d'exemplars conreuats o naturalitzats pel lloc on es troben. Estan situats a la part més alta del Milocar, una zona poc accesible i poc freqüentada per la gent. L'existència d'uns pins diferents dalt el Milocar de Binigalfà és coneguda de fa temps pels pagesos de la zona i la gent de Ferreries.

Aristolochia clematitis L.
Ets Alocs (EE 843343), en els marges del torrent, entre joncs i tamarells i vora *Arsitolochia rotunda* L. Coneguda del torrent de cala Tirant (Montserrat, 1953).

Quercus suber L.
Llinaritx Nou (EE 915288), dins l'alzinar, uns quinze exemplars. A Menorca, s'ha indicat com a cultivada o naturalitzada a Binisequi i Binimoti (Rodríguez, 1904).

Silene mollissima (L.) Pers.
Sa Muntanya Mala (EE 822349), en roquissars ombrívols i als replans de les penyes. Coneguda de diversos indrets del migjorn de l'illa (Rodríguez, 1904).

Hypericum balearicum L.
Canal de l'Infern de So n'Olivar (EE 857233), a les penyes que donen dins el canaló, vora *Cyclamen balearicum* Willk., *Paeonia cambessedesii* (Willk.) Willk. i *Silene mollissima* (L.) Pers. Ja indicada de Son Blanc Nou, Llucassaldent i s'Alberch Vell (Rodríguez, 1904).

Lavatera triloba L. subsp. ***pallescens*** (Moris) Nyman
Punta Escullar (EE 741346), terreny calcari entre la vegetació baixa del litoral, principalment *Limonium sp.* Punta Nati (EE 704338), vora el tancat del far. Fins ara sols era coneguda de la costa nordoriental de l'illa (Rodríguez, 1904).

Viola stolonifera J.J. Rodr.
Font de Na Joana, en terres de Son Marcer de Baix (EE 861244), a l'ombra dels *Ulmus minor* L. Citada amb anterioritat del Barranc d'Algendar (Rodríguez, 1904).

Malcolmia ramosissima (Desf.) Thell.
Arenal de la Cala del Pilar (EE 835341), a les dunes que es troben just damunt la platja.

***Ononis ornithopoides** L.
Camí de So n'Olivar, en el seu pas pel barranc de Son Fideu, vora *Teucrium marum* L., *T. polium* L. i *Fumana thymifolia* (L.) Spach ex Webb.

Teline linifolia (L.) Webb & Bert.
Sant Antoni de Ruma (EE 876307), en un torrentet que davalla de les marines. Ets Alocs (EE 844343), prop de la cala. Citada prèviament d'Es Canum (Rodríguez, 1904).

Thymelaea velutina (Pourret) Endl.
Sa Muntanya Mala (EE 815238), als torrents de la vessant nord. Ja indicada de Canutells, Arenal d'en Castell, Son Saura, Mongofre Nou (Rodríguez, 1904), s'Almudaina i Sa Fontsanta (Montserrat, 1953).

Daphne rodriguezii Teixidor
Sa Muntanya Mala (EE 818351), un sol exemplar a les escletxes dels penya-segats. Inicialment coneguda de Mongofre Nou i l'illa d'en Colom (Rodríguez, 1904; Montserrat, 1953) darrerament s'ha trobat per diversos indrets de la costa nordoriental menorquina (Llorens, 1979).

Euphorbia maresii Knoche subsp. ***maresii***
Sa Muntanya Mala (EE 822349), des del Pla de Mar fins a Cala'n Carbó, en alguns punts endinsant-se a les marines de bruc. Es coneixia d'altres indrets del sud i est de Menorca (Molero *et al.*, 1993).

***Cressa cretica** L.
Pla de Mar (EE 828343), en terrenys salobrosos parcialment inundats a l'hivern.

Kyckxia elatine (L.) Dumort
Pla de Mar (EE 827342), a les vessants pedregoses dels pujolets i en el mateix pla.

Cymbalaria fragilis (J.J. Rodr.) A.Cheval
Barranc de Trebelúger en el seu pas per terres de Son Marcer de Baix (EE 859241). Barranc de Son Fideu, en terres de Sant Josep (EE 862233). Citada amb anterioritat del Barranc d'Algendar (Rodríguez, 1904).

Digitalis minor L. var. ***palaui*** (Garcias Font & Marcos) Hinz & Rosselló
S'Ermita, Marina de Son Morera (EE 873265), a les escletxes i replans dels roquissars silícics de la vessant nord. Biniat (EE 917301), a les penyes silícies que donen al nord. Indicada de Llinaritx Nou i Binigurdó (Pericàs *et al.*, 1987).

***Orobanche minor** Sm.
Pla de Mar (EE 826343), sota els tamarells del torrent.

***Crypsis aculeata** (L.) Aiton
Pla de Mar (EE 827342), en els terrenys salobrosos.

****Leucojum autumnale** L.
Muntanya de s'Ermita, Marina de Son Morera (EE 872265), en els llisers de les roques silícies humides o els pradells de l'Isoetion.

Allium antonii-bolosii Palau
Roca de sa sal, entre ets Alocs i Cala'n Calderer (EE 849349), en terreny rocallós calcari prop del litoral. Arenal de Son Saura, a l'Olla (EE 997325), en el mateix hàbitat. Coneguda prèviament d'El Toro (Llorens, 1979).

Bibliografia

Cardona, M.A. i Rita, J. 1982. Aportació al coneixement de la flora balear. *Folia Bot. Misc.*, 3: 35-42.

Castroviejo, S., Laínz, M., López González, G., Montserrat, P.,

Muñoz Garmendia, F., Paiva, J. i Villar, L. 1986. *Flora Iberica*. Tomo 1. CSIC Madrid. 575 pp.

Castroviejo, S., Laínz, M., López González, G., Montserrat, P., Muñoz Garmendia, F., Paiva, J. i Villar. L. 1990. *Flora Iberica*. Tomo 2. CSIC Madrid. 897 pp.

Castroviejo, S., Aedo, C., Cirujano, S., Laínz, M., Montserrat, P., Morales, R., Muñoz Garmendia, F., Navarro, C., Paiva, J., Soriano, C. 1993a. *Flora Iberica*. Tomo 3. CSIC Madrid. 730 pp.

Castroviejo, S., Aedo, C., Gómez Campo, C., Laínz, M., Montserrat, P., Morales, R., Muñoz Garmendia, F., Nieto Feliner, G., Rico, E., Talavera, S. i Villar, L. 1993b. *Flora Iberica*. Tomo 4. CSIC Madrid. 730 pp.

Font Quer, P. 1917. Plantes noves per a Menorca. *Butll. Inst. Catalana Hist. Nat.*, 17: 51-52.

Font Quer, P. 1919. Adiciones a la flora de Menorca. *Bol. Soc. Esp. Hist. Nat.*, 19: 268-273.

Llorens, L. 1979. Nueva contribución al conocimiento de la flora balear. *Mediterranea*, 3: 101-122.

Molero, J.J., Mus, M., Rosselló, J.A. i Valles, J. 1993. Délimitation et variation infraspécifique de l'*Euphorbia maresii* Knoche (*Euphorbiaceae*). *Acta Bot. Gallica*, 140: 69-79.

Montserrat, P. 1953. Aportación a la flora de Menorca. *Collect. Bot.*, (Barcelona) 3: 391-418.

Pau, C. 1914. Sobre algunas plantas menorquinas. *Butll. Inst. Catalana Hist. Nat.*, 14: 135-142.

Pericàs, J.J., Rosselló, J.A. i Mus, M. 1987. De flora balearica adnotationes (1-5). *Candollea*, 42: 393-398.

Rita, J., Bibiloni, G. i Llorens, L. 1987. Notas florísticas de las Islas Baleares (I). *Boll. Soc. Hist. Nat. Balears*,29: 129-133.

Rodríguez, J.J. 1904. *Flórula de Menorca*. Imp. Fabregues. Maó.

Rosselló, J.A., Pericàs, J., Alomar, G. i Torres, N. 1986. Notas Pteridológicas. 6. Atlas pteridológico de las Islas Baleares. *Acta Bot. Malacitana,* 11: 294-302.

Tutin, T.G., Heywood, V.H., Burges, N.A., Valentine, D.H., Walters, S.M. i Webb, D.A. 1964. *Flora Europaea*. Vol. 1. Cambridge University Press. 464 pp.

Tutin, T.G., Heywood, V.H., Burges, N.A., Valentine, D.H., Walters, S.M. i Webb, D.A. 1968. *Flora Europaea*. Vol. 2. Cambridge University Press. 455 pp.

Tutin, T.G., Heywood, V.H., Burges, N.A., Valentine, D.H., Walters, S.M. i Webb, D.A. 1972 *Flora Europaea*. Vol. 3. Cambridge University Press. 370 pp.

Tutin, T.G., Heywood, V.H., Burges, N.A., Valentine, D.H., Walters, S.M. i Webb, D.A. 1976. *Flora Europaea*. Vol. 4. Cambridge University Press. 505 pp.

Tutin, T.G., Heywood, V.H., Burges, N.A., Valentine, D.H., Walters, S.M. i Webb, D.A. 1980. *Flora Europaea*. Vol. 5. Cambridge University Press. 452 pp.